

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

examinând în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Chiper Maxim XXXXX, născut la xxxxxxxx, originar și domiciliat în mun. XXXXX, anterior condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Central din 28.11.2018, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani în domeniul ce ține de circulația precursorilor, în scopul prelucrării sau producerii substanțelor narcotice, psihotrope sau analogilor acestora, în temeiul art. 90 Cod penal, închisoarea a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 03.05.2019 – 28.02.2022.

Instanța de apel: 04.04.2022 – 28.09.2022.

Instanța de recurs: 24.11.2022 – 01.02.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2022, Chiper Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 217 alin. (4) lit. b) și 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și condamnat în baza acestei legi, fiindu-i stabilite pedepse:

- în baza art. 217 alin. (2) lit. b) Cod penal (cauza penală nr. 1-2102/2019), o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un

termen de 3 (trei) ani;

- în baza art. 217 alin. (2) lit. b) Cod penal (cauza penală nr. 1-2466/2020), o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 1 (un) an și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit lui Chiper Maxim o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 (patru) ani.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare aplicat lui Chiper Maxim s-a dispus a fi calculat din momentul reținerii sale, cu remiterea pentru executare Inspectoratului de Poliție Ciocana, mun. Chișinău, raza de domiciliu a inculpatului.

A fost admis demersul procurorului și s-a dispus de a fi încasat de la Chiper Maxim în beneficiului statului mijloace bănești în sumă de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/1-R-5794 din 13 martie 2019 și mijloace bănești în sumă de 2800 (două mii opt sute) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea constatării tehnico-științifice nr. 34/12/1-R-616 din 2 aprilie 2020, ce constituie în total 4 460 (patru mii patru sute șazeci) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.1 Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2022, s-a dispus:

„Se corectează din oficiu omisiunea din textul părții dispozitive a sentinței emise de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2022, pronunțate în privința lui Chiper Maxim XXXXX, în cauza penală privind învinuirea sa în comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 217, alin. (4), lit. b) și 217, alin. (4), lit. b) din Codul penal și se substituie textul „alin. (2)” din frazele „în baza art. 217 alin. (2) lit. b) din Codul penal (cauza penală nr. 1-2102/2019) ...” și „în baza art. 217 alin. (2) lit. b) din Codul penal (cauza penală nr. 1-2466/2020) ...” cu sintagmele „alin. (4)” și „alin. (4)”.”

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, Chiper Maxim, o perioadă nedeterminată până la data de 15 decembrie 2018, a păstrat droguri când drept urmare a efectuării unei percheziții în cadrul cauzei penale nr. 2018481379 pe adresa mun. xxxxxxx, unde domiciliază inculpatul, au fost depistate și ridicate trei pachetele izolate cu lipici de culoare verde, în care se afla o

substanțe solidă și cristalină, de culoare albă cu aspect de praf, dar și un aparat improvizat sub formă de lulea și confecționat din mai multe fragmente de seringă înfășurat cu lipici de culoare neagră. În rezultat, fiind efectuată în privința obiectelor ridicate o expertiză judiciară chimică, sa stabilit conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-5794 din 13 martie 2019 că, compoziția din trei pachetele reprezintă substanța „PVP” (a-pirrolidinovalerophenone), în formă de clorhidrat, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, neutilizate în scopuri medicale, iar cantitatea totală a acesteia constituie 2,016 grame și în conformitate cu pct. 148 al Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2016, constituie cantități deosebit de mari. În același context, potrivit aceluiași raport de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-5794 din 13 martie 2019, depunerile de culoare cafenie de pe suprafața interioară a lulelei ridicate în aceleași circumstanțe, au fost depistate urme de substanța „PVP” (a-pirrolidinovalerophenone).

Prima instanță a stabilit că, prin aceste acțiuni, Chiper Maxim a comis infracțiunea prevăzută de **art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal** – „circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicilor sau analoagelor acestora, fără scop de înstrăinare”, adică păstrarea drogurilor în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Prin sentință s-a mai constatat că, tot el, Chiper Maxim, la data de 2 februarie 2020, aproximativ la orele 2 și 20 min., a fost oprit pe str. Spartacus, 31 din mun. Chișinău, de către angajații de poliție din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău, fiind suspectat în consum de droguri, după care a fost somat să-i urmeze la sediul IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, unde s-a constatat că acesta deținea la el un pachet din hârtie de culoare albă, în care se afla o masă vegetală uscată și mărunțită de culoare gălbuie, un pachet din polimer incolor, în care se afla o substanță cu aspect de cristale, un tub din polimer incolor, un tub din polimer de culoare albă, două tuburi din polimer incolore, la capetele cărora era aplicată o bandă adezivă de culoare verde, care în rezultat au fost ridicate.

În continuare, potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-616 din 2 aprilie 2020, s-a stabilit că compoziția cu aspect de cristale de culoare albă și depunerile de culoare cafenie de pe suprafețele interioare a celor două tuburi din polimer incolore la capetele cărora se află bandă izolantă, de culoare verde-galben, iar altul de culoare neagră, care au fost depistate și ridicate de la Chiper Maxim, reprezintă substanța „PVP” (a-pirrolidinovalerophenone), care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante, având cantitatea totală de 0,309 grame și în conformitate cu pct. 148 al Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2016, constituie proporții mari.

De asemenea, conform aceluiași raport de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R616 din 2 aprilie 2020, s-a constatat că pe suprafețele interioare a două tuburi din

polimer de culoare albă și altul incolor, ridicate în aceleași circumstanțe, s-au depistat urme ale substanței stupefiante „PVP”, iar masa vegetală uscată și mărunțită de culoare galbenă, aflată într-un pachet din hârtie, ridicat în aceleași circumstanțe, reprezintă un produs etnobotanic ce conține substanța stupefiantă „PVP”, având în amestec masa totală de 1,322 grame și în conformitate cu pct. 2 a notei anexe și pct. 148 din Lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr. 79 din 23 ianuarie 2016, masa depistată în amestec constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță a stabilit că, prin aceste acțiuni, Chiper Maxim a comis infracțiunea prevăzută de **art. 217 alin. (4) lit. b) din Codul penal** – „circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora”, adică *păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogii acestora, săvârșite în proporții deosebit mari și fără scop de înstrăinare.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale cu adoptarea unei noi sentințe de aplicarea unei pedepse neprivative de libertate;

- inculpatul Chiper Maxim, prin care a solicitat aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021, în vigoare din 31.12.2021.

Totodată, inculpatul Chiper Maxim a depus în instanța de apel și o cerere de aplicare a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24.12.2021.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră și nu este echitabilă în raport cu fapta comisă;

- instanța de judecată trebuia să țină cont de criteriile prevăzute de art. 75 alin. (1) Cod penal și scopurile pedepsei (art. 61 alin. (2) Cod penal);

- inculpatul întrunește condițiile de condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022 a fost respinse ca nefondate, apelul avocatului Croitor Alexei în numele inculpatului și apelul inculpatul Chiper Maxim și menținută sentința fără modificări.

S-a dispus ca termenul executării pedepsei a lui Chiper să fie calculat din momentul reținerii lui, de către organele competente, iar la momentul reținerii lui Chiper Maxim el urmează a fi transmis organului de executare a pedepselor privative de libertate.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că la

pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunile pentru care a fost condamnat, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă.

În decizie s-a menționat că, *inculpatul Chiper Maxim a fost legal citat în ședința instanței de apel, iar avizul de recepție s-a restituit cu mențiunea "nereclamat". Colegiul penal audiind participanții la proces în baza art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, dispune examinarea apelului în lipsa inculpatului, or, sentința Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani din 28 februarie 2022, este atacată cu apel de către inculpat și de către apărătorul acestuia, respectiv, Colegiul penal consideră neprezentarea inculpatului drept o eschivare de a se prezenta în ședința de judecată, or, la caz inculpatul nu a întreprins toate acțiunile necesare în vederea apărării drepturilor sale, întrucât nu s-a interesat de soarta dosarului și nu s-a prezentat în ședința de judecată în instanța de apel. Soluția respectivă a instanței de apel, vine în concordanță și cu jurisprudența CtEDO, care în § 35 din hotărârea în cauza Avramenco vs Moldova a statuat, că nu poate fi admisă cerința reclamantului cu privire la constatarea încălcării art.6 §1 CtEDO, în contextul în care acesta nu a prezentat motive întemeiate în privința lipsei sale de la judecarea cauzei.*

Vis-a-vis de solicitarea inculpatului de aplicare a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, instanța de apel a reținut că inculpatul Chiper Maxim nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie, or, infracțiunea săvârșită de către inculpat și anume, prevăzută de art. 217 alin. (4) Cod penal se regăsește printre infracțiunile enumerate la art. 6 al. (1), lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, prohibiție impusă expres de legiuitor.

Astfel, instanța de apel a constatat că la cazul dedus judecății, inculpatul Chiper Maxim nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 243 și în privința acestuia nu poate fi aplicat actul de amnistie.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal.

Referitor la gravitatea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (4) din Codul penal săvârșite de către inculpat, instanța de apel a reținut că, conform art. 16 Cod penal, infracțiunile se atribuie la categoria infracțiunilor grave, comise cu intenție, pentru care este prevăzută o pedeapsă penală în privința persoanelor fizice cu închisoare de la 1 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Instanța de apel a atestat că Chiper Maxim a comis infracțiunile în prezența circumstanței agravante prevăzute la art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal - "săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru

cauză” și în absența circumstanțelor atenuante prevăzute la art. 76 din Codul penal.

În decizie s-a menționat că anterior, prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 28 noiembrie 2018 (vol. I, f.d. 49-60), pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, inculpatul a fost condamnat și i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de închisoare pe termen de un 1 an, însă în privința lui Chiper Maxim, prin aceeași sentință au fost identificate metode alternative de executare a pedepsei, altele decât închisoarea, adică cu suspendarea condiționată a pedepsei, care însă nu și-au atins scopul propus, devenind în acest mod derizorii și în conștiința inculpatului fiind lipsite de orice autoritate.

Instanța de apel a considerat că temeiuri pentru liberarea inculpatului Chiper Maxim de răspundere penală, conform prevederilor art. 53 Cod penal, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a constatat că prima instanță corect a constatat că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este exclusiv aplicarea unei pedepse cu închisoare, după cum statuează sancțiunea normei speciale prevăzute la art. 217 alin. (4) Cod penal, care este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și în același timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului, precum și dispozițiile actului judecătoresc sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În pofida comiterii infracțiunilor de către inculpat în stare de recidivă, instanța de apel a considerat că nu va aplica pedeapsa prin prisma art. 82 alin. (2) Cod penal, luând în considerare prevederile art. 34 alin. (5) lit. e) Cod penal, care stipulează că la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Reținând notificarea nr. 04/01-12096 din 23 decembrie 2021 (vol.I, f.d.141), emisă de Biroul de probațiune Chișinău în adresa acuzatorului de stat, prin care se informează că Chiper Maxim, condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Central) din 28 noiembrie 2018, a fost exclus din evidență la data de 14 decembrie 2020, în legătură cu expirarea termenului de supraveghere, precum și a termenului pedepsei complementare, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe spre aplicarea unei pedepse inculpatului cu închisoare.

Instanța de apel nu a putut reține argumentele apelantului privind suspendarea condiționată a executării pedepsei în baza art. 90 alin. (1) Cod penal, or, inculpatul a comis infracțiuni similare, aflându-se în stare de recidivă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, prin care neinvocând temeiurile pentru recurs prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită casarea deciziei, remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, cu adoptarea unei noi sentințe de aplicare a unei pedepse neprivative de libertate.

5.1 În motivarea recursului declarat, avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului menționează următoarele:

- pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, nu este în raport cu fapta comisă, nu s-a ținut cont de prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal, iar inculpatul întrunește condițiile la aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- reieșind din faptul că prin sentință, inculpatului Chiper Maxim i-au fost aplicate pedepse în baza art. 217 alin. (2) lit. b) Cod penal, ultimul a depus cerere de aplicare a actului de amnistie. Inculpatul nu a cunoscut că prima instanță, ulterior adoptării sentinței, a adoptat încheierea prin care a modificat alineatele în baza la care s-a aplicat pedeapsa din alin. (2) în alin. (4). Prima instanță urma să numească ședința de judecată cu citarea părților, și nu să decidă din oficiu să modifice alineatele;

- inculpatului i s-a încălcat dreptul de a beneficia de Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Într-un prim aspect, se constată că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către Chiper Maxim, invocând doar dezacordul cu soluția instanței de apel în partea ce ține de individualizarea pedepsei stabilită inculpatului, cât și a neaplicării Legii cu privire la amnistie.

Din conținutul recursului declarat, deși nu este indicat în mod expres, se atestă că recurentul invocă temeiurile pentru casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, și anume, în motivarea recursului de referă la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Recursul este neîntemeiat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată. Instanța la etapa procedurii de recurs nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra acelorași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Potrivit art. 414 alineatele (1) și (5) Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Articolul 417 alin. (1) pct. 8) al aceleiași Legi, prevede că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.*

Analizând argumentele expuse în recurs, în raport cu decizia contestată și conducându-se de prevederile legale în vigoare, Colegiul penal constată că instanța de apel a examinat prezenta cauză penală fără careva abateri de la normele de procedură, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și argumentată și instanța s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia acesteia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu s-au comis erori care ar afecta soluția și pedeapsa aplicată inculpatului Chiper Maxim a fost individualizată în conformitate cu prevederile legale.

Pentru a statua astfel, Colegiul penal menționează următoarele:

Prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.*

Totodată, conform prevederilor art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.*

Instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din actele cauzei rezultă că, prin sentință, Chiper Maxim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 217 alin. (4) lit. b) și 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilite pedepse cu închisoare pe termene a câte 1 an și 6 luni și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 3 ani (pentru fiecare episod separat), în temeiul art. 84 alin. (1) și (2) Cod penal,

pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit lui Chiper Maxim o pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de **2 ani**, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceutic și în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 4 ani. Soluția primei instanțe a fost menținută și de către instanța de apel.

Pedeapsa prevăzută la art. 217 alin. (4) Cod penal pentru persoanele fizice prevede închisoare de la 1 la 6 ani și privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Colegiul penal atestă că la stabilirea termenului pedepsei inculpatului, instanțele de fond au luat în considerare personalitatea inculpatului Chiper Maxim, faptul că anterior a fost condamnat (fiind reținută drept circumstanță agravantă, art. 77 alin. (1) lit. a) Cod penal), lipsa circumstanțelor atenuante, că infracțiunile de care a fost recunoscut vinovat se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Colegiul penal consideră că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea criticile recurentului vis-a-vis de pedeapsa individualizată inculpatului, deoarece instanța de apel a ținut cont de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, și întemeiat a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se va asigura prin izolarea inculpatului de societate.

Mai mult ca atât, instanța de apel corect a reținut că inculpatul Chiper Maxim poate fi corectat doar prin izolare în penitenciar pentru executarea pedepsei închisorii.

Pentru a atinge scopul Legii penale de restabilire a echității sociale, urmează a se interveni prompt, cu aplicarea unor pedepse reale cu executare, pentru ca inculpatul, precum și alte persoane să-și facă concluziile de rigoare, că faptele social periculoase sunt supuse răspunderii penale, inclusiv și închisoarea pentru a nu fi admise pe viitor săvârșirea unor astfel de fapte prejudiciabile.

Astfel, Colegiul penal constată că instanțele inferioare corect au concluzionat despre necesitatea aplicării în privința inculpatului Chiper Maxim a pedepsei sub formă de închisoare și au calculat termenele, conducându-se de limitele ale pedepsei închisorii prevăzute lege.

Totodată, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă inculpatului Chiper Maxim, este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările produse.

Colegiul penal consideră neîntemeiate argumentele recurentului, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel nu a admis erori de drept la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului și reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs

conchide că, concluzia instanța de apel referitor la stabilirea pedepsei reale este legală și întemeiată.

Așadar, Colegiul penal reține că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului, au ținut cont de prevederile legale și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii, în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei și prin urmare, Colegiul consideră că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă privativă de libertate, va asigura scopul pedepsei, din care motiv nu pot fi reținute argumentele recurentului privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Chiper Maxim.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Cu referire la argumentul recurentului, privind încălcarea dreptului inculpatului de a beneficia de Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia și neinformarea ultimului despre emiterea încheierii din 28 februarie 2022 (prin care a fost corectată eroarea din dispozitivul sentinței – numirea pedepselor în temeiul art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal), Colegiul penal atestă că, prima instanță just a emis încheierea nominalizată supra, în concordanță cu prevederile articolelor 248-250 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel corect și întemeiat a constatat că *inculpatul Chiper Maxim nu poate beneficia de exigențele actului de amnistie, or, infracțiunea savârșită de către inculpat și anume, prevăzută de art. 217 alin. (4) Cod penal se regăsește printre infracțiunile enumerate la art. 6 al. (1), lit. d) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, prohibiție impusă expres de legiuitor.*

În acest caz, Colegiul penal constată că inculpatului nu i-a fost încălcat dreptul de a-i fi aplicată amnistia, odată ce, îi era cunoscută soluția primei instanțe de recunoaștere a vinovăției lui în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, infracțiune pentru care legiuitorul expres a prevăzut imposibilitatea aplicării Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia.

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova, 16 ianuarie 2007, § 20*).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, statuează că, temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de

procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului Chiper Maxim, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Chiper Maxim XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la 28 februarie 2023 și pronunțată la **16 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion